

BEERSEWEG 52 MILL, ADVIES M.B.T. DE MONUMENTALE STATUS

Voor de woonboerderij Beerseweg 52 in Mill is in september 2021 door het Monumentenhuis Brabant een uitgebreide redengevende beschrijving opgesteld.¹ In feite is dit eerder een cultuurhistorisch onderzoek met waardestelling of een bouwhistorische quick-scan met waardestelling te noemen. In ieder geval is het een vrij compleet document dat een goed beeld geeft van de ontwikkelingsgeschiedenis en de aard van het object.

De kortgevelboerderij, in deze vorm waarschijnlijk grotendeels uit 1854 met hergebruik van oudere onderdelen van de voorganger (een hallehuisboerderij die mogelijk al in de 18de eeuw is ontstaan) verkeerde nog tot de grote verbouwing uit 1989 in een nagenoeg oorspronkelijke staat. Samen met de schuur en bakhuis vormde het een zeer markant ensemble, door de provincie in 1987 op foto's vastgelegd. In 1989 ging helaas de naastgelegen schuur verloren en het bakhuisje en werd de boerderij ingrijpend verbouwd, waarbij het bedrijfsgebouwtje als tweede woning werd ingericht en nieuwe ramen kreeg. Ook de vensters en deur in de voorgevel hebben geen oorspronkelijke vullingen, de kozijnen zijn nog wel historisch.

Als we de waardestelling van het rapport volgen dan is er sprake van cultuurhistorische waarde (de kortgevel is een voor Mill en omstreken kenmerkend historisch boerderijtype) bouwhistorische waarde (oude hergebruikte ankerbalkgebinten, eiken A-spanten, metselwerk voorgevel zijgevel en achtergevel) een beperkte architectuurhistorische waarde (door de verbouwing van 1989) een beeldwaarde vanwege de ligging dicht langs de straat (ensemblewerking is verloren gegaan) en een zekere gaafheid en herkenbaarheid.

Deze waardestelling is helder en komt overeen met wat ik zelf bij de toetsing heb vastgesteld.

De grote vraag is, is er sprake van voldoende waarden om bescherming als monument te rechtvaardigen. Duidelijk is dat de verbouwingen van 1989 een grote impact hebben gehad op het historische beeld en de herkenbaarheid. Men zou om deze reden kunnen stellen dat de boerderij binnen de weging daarom te licht zou worden bevonden. Echter vanuit het bouwhistorische verhaal kan worden gesteld dat we van doen hebben met een behoorlijk oude gave gebintconstructie met A-spanten en oud gevelwerk. In combinatie met de herkenbaarheid van het type, gave hoofdvorm en het feit dat het hier om een oude huisplaats gaat die al vrijwel zeker voor 1800 bebouwd was, is het te overwegen om de boerderij met waardevolle elementen (rechter zijgevel en moderne ramen uitgezonderd) toch te beschermen als monument.

Drs. Frank Haans, bnb, adviseur monumenten en erfgoed Planvoorbereidende- en Plantoetsende commissie gemeente Land van Cuijk.

Nijmegen 12 oktober 2022

¹ Monumentenhuis Brabant b.v. (Karlijn Kersten) *Redengevende omschrijving met waardestelling Beerseweg 52 te Mill*. Geertruidenberg 29-9-2021